

NATIONAL JUDICIAL INSTITUTE • INSTITUT NATIONAL DE LA MAGISTRATURE

Освіта суддів – міжнародний ДОСВІД

**Національний суддівський інститут, Канада
3 нагоди 3^ї річниці заснування Національної школи суддів України
19 грудня 2013 року
м. Київ**

Заклади суддівської освіти

Як у Канаді, так і в інших країнах освіта суддів має свої унікальні особливості

З урахуванням цих особливостей у багатьох країнах світу створені спеціальні освітні установи для суддів

Ці установи з'явилися порівняно недавно, мають невелику кількість працівників і дуже вузьку спеціалізацію

Освітні установи України і Канади

- НСІ та НШСУ – споріднені організації, завданням яких є забезпечення ефективної професійної підготовки суддів у своїх країнах
- НСІ готовий ділитися з НШСУ досвідом своєї діяльності в Канаді та за кордоном
- Канадські судді та інші учасники проекту прагнуть зрозуміти потреби української сторони і бути корисними

Національний суддівський інститут Канади

- Некомерційна організація – головою Наглядової ради є Голова Верховного Суду Канади
- Забезпечує понад 90% усіх навчальних курсів для суддів у Канаді
- Судді керують роботою, беруть участь у розробці та викладанні курсів
- Інститут активно співпрацює із суддівськими організаціями та навчальними закладами суддівської освіти інших країн

Освіта суддів / Інтерактивні методики

Традиційним методом навчання були лекції

Однак досвід останніх років показує, що інтерактивні методи навчання виявляються значно ефективнішими для підвищення професійної кваліфікації суддів. Їх слід активно додавати до наявних лекційних методів

НСІ перейшов від лекційної форми навчання до інтерактивних методик близько 15 років тому

НШСУ опановує цей новий міжнародний стандарт суддівської освіти

Ефективна інтерактивна освіта суддів

Складається з трьох компонентів:

- суддівських навичок – щоб добре виконувати свою роботу, наприклад, вести судове засідання, складати судові рішення
- знань – права, як матеріального, так і процесуального та вміння їх застосувати, наприклад, при оцінці доказів
- соціального контексту – розуміння, як інші сприймають судовий процес та судові рішення, чи вони почувають себе почутими?

Чому варто застосовувати інтерактивні методики?

Заради засвоєння матеріалу. Дослідження показують:

- після лекції засвоюється – 5% матеріалу
- після лекції з аудіо/відео супроводом – 20%
- після інтерактивного заняття – 75%

Проект "Освіта суддів – для економічного розвитку", 2012 – 2017 рр.

Донор

- Міністерство закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади (попередньо – Канадська агенція з міжнародного розвитку)

Партнери з української сторони

- Вища кваліфікаційна комісія суддів України
- Національна школа суддів України
- Пілотні суди в Україні

Партнери з канадської сторони

- Національний суддівський інститут Канади
- Офіс Уповноваженого з федеральних судових справ Канади

Співпраця з іншими донорами

Наш проект

Три компоненти

1. Підготовка суддів і кандидатів на посаду судді – курс і навчальна програма
2. Інституційний розвиток організацій
3. Пілотний проект з застосування процедури досудового врегулювання спорів про власність за участю професійного судді (у різних судах)

Фокус на справах, пов'язаних з захистом прав власності

Підтримка ВККСУ та НШСУ

Наш проект – напрямки діяльності

- Фокус на *практичній* підготовці для суддів/слухачів – особливо для суддів, призначених на посаду вперше та кандидатів на посаду судді – практичні навички суддівства
- Застосування практичних навичок у всіх курсах/навчальних програмах, не залежно від змісту. Це важлива частина основних навчальних курсів/програм НШСУ.
- Підготовка суддів (та працівників НШСУ) в якості викладачів-тренерів практичних курсів
- Нарощування потенціалу НШСУ щодо *забезпечення* практичної освіти суддів і кандидатів на посаду судді із залученням чинних суддів – стратегічне та оперативне планування

Курси, які розроблені та розробляються

Протягом терміну реалізації проекту заплановано розробку близько 14 курсів. Деякі з них розраховані на декілька днів, один – на 2 тижні

На даний момент:

- Загальний курс з розгляду земельних спорів – пройшов апробацію
- Управління залом судового засідання
- Ведення процесу в межах позову
- Тлумачення нормативно-правових актів
- Розгляд земельних спорів адміністративними судами

Курси, які розроблені та розробляються

- Викладається курс для розвитку *педагогічних* навичок суддів та працівників НШСУ – цей курс має ключове значення для розвитку НШСУ і проводитиметься регулярно
- Розробляється навчальна програма і курси для суддів, призначених на посаду вперше (оскільки багато з них майже не проходили спеціальної підготовки, цей курс можна буде використовувати і для спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді). Акцент на навички (такі як управління залом судового засідання, оцінка доказів, професійна етика) у контексті відповідних процедур і законів.

Подальша підтримка у розробленні та викладанні курсів і програм

- Продовження роботи над розробкою курсів і програм, зокрема заплановано розробку курсу із досудового врегулювання спорів
- Створення навчальних відеороликів, впровадження інших новітніх технологій
- Розробка методичних посібників
- Розробка курсів для дистанційного навчання та електронних ресурсів
- Придбання необхідного обладнання
- Відрядження до Канади для ознайомлення з роботою судової системи та методами навчання

Інституційний розвиток / Стратегічне планування

У ході реалізації проекту (у співпраці з проектом "Справедливе правосуддя") надано допомогу у розробленні стратегічного плану розвитку НШСУ. Це дуже гарний проект. НШСУ продемонструвала чудову роботу

Триватиме робота над удосконаленням і реалізацією цього плану

- На даний момент проведено 2 навчальних програми обміну та стажування

Оперативне планування

Подальші практичні дії *на сьогодні*. Ключові аспекти:

- Нова навчальна програма і курси для суддів, призначених на посаду вперше
- Організаційний розвиток – курси з розвитку педагогічних та управлінських навичок для суддів-викладачів і працівників НШСУ
- Ширше залучення суддів до розроблення і викладання курсів
- Дистанційне навчання та електронні ресурси
- Приміщення

Досудове врегулювання спорів – 3-й компонент проекту

- Створення необхідних процедур, які нададуть суддям можливість допомогти сторонам вирішити спір / дійти згоди шляхом переговорів до початку судового розгляду
- Навчання суддів для розвитку цих нових навичок у рамках НШСУ
- Пілотні суди – Івано-Франківськ і Одеса
- Адміністративні та загальні суди, фокус на справах, пов'язаних з захистом прав власності
- На даний час пілотні суди працюють успішно

Ціль

- Сприяти НШСУ та ВККСУ в досягненні мети – побудові високоефективної системи для адміністрування, забезпечення і проведення якісних освітніх курсів для суддів і кандидатів на посаду судді
- Сприяти процесам реформ в Україні в напрямку утвердження верховенства права та побудови судової системи, яка користувалася би повагою всіх громадян.

Деякі досягнення НШСУ

НШСУ розвивається, зокрема:

- Прийнято стратегічний план, спрямований на розв'язання багатьох проблем
 - Підготовка викладачів із числа суддів і працівників НШСУ
 - Можливість залучення суддів у ролі викладачів
- Створення груп підтримки для забезпечення інтерактивного навчального процесу
- Розробка 2-тижневої навчальної програми для суддів, призначених на посаду вперше

NATIONAL JUDICIAL INSTITUTE • INSTITUT NATIONAL DE LA MAGISTRATURE

Вітаємо

НШСУ за перше триріччя – має ще багато викликів, однак демонструє чіткий і помітний прогрес.